

ali slej stopi pred nas. Naj nas ne najde nepripravljenih! Naše društvo je ostavil tov. Jankovič in se preselil, ker je bil imenovan za nadučitelja, v šoštanjski okraj. — Pogrešali bomo vrlega tovariša. Prihodnje zborovanje se določi na dan 10. maja t. l. v št. Ilju pri Vurjaku z naslednjim vzporedom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Zapisnik. 3. Razgovor o 4. točki dnevnega reda za letošnjo uradno učiteljsko skupščino: »Kako je podučevati v ljudski šoli računstvo s posebnim ozirom praktičnih zahtev v vsakdanjem življenju?« (poročila tov. Šalamun, Šmartno.) 4. Nasveti in slučajnosti.

Ker je s tem zborovanjem spojen obenem majnikov izlet, se trdno nadejamo, da bomo zborovali polnoštevilno, ne pa samo polštevilo. M.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj je zborovalo dne 1. aprila t. l. v Brežicah. Tovariši so bili skoro vsi navzoči, ne tako pa tovarišice, ki jih je bilo samo 5. Kam plovemo? Navzoč je bil tudi okr. šolski nadzornik g. Gustav Vođušek. G. predsednik je predstavil deželnosod. svet. g. Sitarja, ki je takoj prešel k poročilu o oskrbi sirot. Po vseh občinah se namreč nameravajo ustanoviti sirotinski odbori, ki jim bo namen, skrbeti za zapuščene sirote, njih oskrbo, dovoljno izobrazbo itd. G. predsednik se je zahvalil g. svetniku za poročilo, ter zagotavljal, da bo učiteljstvo rado podpiralo sirotinske odbore, ker bo na ta način mogoča pravilnejša vzgoja sicer zapuščenih sirot. — Društvu je pristopil nov član, tovariš Bohinc, učitelj v Pišecah. Delegatom za glavno skupščino »Zaveze« v Šoštanju so bili izvoljeni: tovarišica Marija Jurko, učiteljica v Artičah, ter tovariši Anton Eržen, šol. vodja v Podgorju, Janko Knapič, nadučitelj na Vidmu, Josip Pečnik, nadučitelj v Kapelah, Alojzij Voglar, učitelj v Artičah. Ker se namerava šolska doba skrajšati na 6 let, zadnji dve leti pa bi nadomestovali kmetijski tečaj, se je sprejela sledeča resolucija: Brežiško-sevniško učiteljsko društvo, zbrano dne 1. aprila 1906 v Brežicah, pozdravlja misel štajerske kmetijske družbe glede ustanovitve nadalj. kmetijskih tečajev pod pogojem, da se zaradi teh, iz ozirov narodne prosvete in zdrave pedagogike ne skrajša 8letna šolska doba. Vendar izraža društvo svoje subjektivno mnenje, da bi bilo boljše, ako bi se šolske olajšave odstranile in namesto nadaljevalnih kmetijskih tečajev pomnožile prirodopisne ure. Prirodopisni pouk naj bi se vršil na vseh kmetijskih šolah teoretično in praktično z ozirom na poljedelstvo in živinorejo, na učiteljskih pa se naj uče gojenci več praktičnega poljedelstva. Za vsak politični okraj se pa naj osnuje popolna kmetijska šola. — Sprejela se je nadalje še sledeča resolucija: Brežiško-sevniško učiteljsko društvo, zbrano dne 1. aprila 1906 v Brežicah, zahteva, da šolske oblasti ne zapostavljajo slovenskega jezika, temveč da bodo tudi uradni dopisi pisani v slovenskem jeziku. — Prihodnje zborovanje bo dne 6. majnika t. l. na Vidmu.

Književnost in umetnost.

Alojzij Sachs: Pesmi za moške glasove. Cena 270 K, samozaložba, tisk »Katoliške tiskarne«. Redkokdaj pridemo pri nas Slovencih do kake muzikalične publikacije, a še tedaj ne more biti naše veselje vedno neskaljeno. Priča temu je pred nami ležeča zbirka 15. pesmi g. Sachsa, učitelja v prisilni delavnici v Ljubljani. V podrobnosti in natančnejšo oceno posameznih pesmi se spričo pičlo odmerjenega prostora ne moremo spuščati, zato hočemo izpregovoriti le vobče nekoliko besed. G. Sachs ni brez talenta, vendar pa mu manjka poglobljenja in pregleda, zato so njegove pesmi izdelane nekoliko površno in niso prijetno zaokrožene. Pojavlja se nam dokaj dobrih in manj dobrih motivov, a teh nikdar dosledno ne izkoristi in razpelje, zaradi česar je njegova muza, kakor pravi Nemeč »kurzatmig«. Vzori njegovi so skladatelji polpreteklega časa, zato ne smemo iskati v teh pesmih nič modernega, presenetljivega, razen nekoliko bujnejše polifonije, ki pa ni vsekdar prav srečno na svojem

mestu. Oblika, harmonija, invencija itd. so vsakdanje, četudi kaže g. skladatelj dobro voljo, ustvariti kaj samosvojega. Pesmi so preveč obložene s solo-partijami; sosebno pa opozarjamo g. skladatelja na to, da naj pomisli na obseg in prožnost moških glasov. Tenorski *b* in basov »cis«, če se večkrat v isti pesmi ponavljata, dokazuje to, da skladatelj komponira s pomočjo klavirja, ne misleč na moške glasove. Opazili smo tudi nekoliko reminiscenc, ki se naj jih gosp. skladatelj rajši ogiblje. Sodba naša je ta, da dvomimo o praktični porabi teh pesmi. Morda se bo kako društvo lotilo te ali one, toda težko, da bi se katera priljubila, s čimer pa nikakor nočemo reči, da so brez vrednosti. Semintja se najde dobro zrnje, ki nam je tem ljubše, ker je redko sejano; vendar pa upamo, da nam bo g. skladatelj podal v svojem času še kaj, česar bomo veselejši in kar nas bo prisililo pozabiti na to, kar nam je dal sedaj. Naj se modernizuje, študira zборе naših in tujih novejših skladateljev, uči se še nekoliko in potem naj piše s krvjo, to kar res čuti, piše naj, kakor bi pisal zase, in prepričani smo, da bo za — vse, saj kar gre od srca, gre k srcu. Sicer pa priporočamo pričujoče pesmi društvom in prijateljem slovenske pesmi. Cena ni visoka, in vsak narod imej le tako umetnost, kakršno — plača.

Razpis častne nagrade. Slovenska pevška društva potrebujejo novih, krepkih slovenskih zborov. — Da »Zveza slovenskih pevskih društev« po svoji možnosti pospeši produkcijo takih slovenskih zborov, razpisuje upravni odbor »Zveze slovenskih pevskih društev« v Ljubljani dve častni nagradi po 60 in 40 K za dva nova, dobra, slovenska, izvirna, še ne objavljena moška zbora koncertne vrednosti z ne prevelikimi težkočami brez vsakršnega instrumentalnega spremljevanja, tako da bi ju pretežna večina v »Zvezi« stoječih pevskih društev mogla dostojno izvajati. — Partiture skladb, ki tekmujejo za razpisano nagrado, naj se pošiljajo upravnemu odboru »Zveze slovenskih pevskih društev« v Ljubljani v zaprtem kuvertu z motom, pripisanem na partituri brez skladateljevega imena, najkasneje do 1. septembra 1906 — Ime skladateljevo naj bo zapisano le v zaprtem, skladbi priloženemu pismu, na čigar kuvertu je zapisan isti od skladatelja izbrani moto. — Došle skladbe bo ocenjevala v ta namen sestavljena jury slovenskih glasbenih strokovnjakov. Da se osigura nepristranost presojevalcev in odstrani vsak možni predsodek ali eventualni vpliv zaradi znane pisave skladateljeve, se želi, da gospodje skladatelji ne pošiljajo lastnoročno pisanih partitur.

„Zvonček“ prinaša v 5. številki to lepo vsebino: 1. Nočno slovo. F. Ločniškar. Pesem. 2. Krona. Pavel Golob. Povest. 3. Sprava. F. G. Hrastničan. Povest. 4. Prihod pomladi. Podoba v barvotisku. 5. Vravec in vrana. Basen. 6. V majniškem jutru. Andrej Rapč. Bajka. 7. Zjutraj. Borisov. Pesem. 8. Pomladno veselje. Podoba. 9. Ugnana trmica. Juraj Pangrac. Povest s podobo. 10. Sosedova Marica. Žirov. Povest. 11. Hektor in sultan. Žirov. Basen. 12. Nezgoda Dolgogradova. Fran Žgur. Pesem. 13. Pokop. E. Gangl. Pesem s podobo v barvotisku. 14. Pouk in zabava. Zastavica v podobah. G. Štupar. — Koliko dreves ima Pariz. — Koliko konj je na svetu. — Strašen potres. — Japonski običaj. — Hrast, star 2900 let. — Čudno praznoverje. — Kako naglo plava riba. — Predpotopna žival. — Prebivalstvo Zagreba nekdanj in sedaj. — Najbogatejši rudnik. — Največja trta na svetu. — V skoku. Podoba. — Rešitev.

„Slovenska Matica“ izda letos osmero knjig, in sicer: 1.) Ant. Knezove knjižnice XIII. zvezek; 2.) dr. Vošnjak: Spomini, II. zvezek (3. del); 3.) Tolstoj-Govekar: Moč teme (3. zvezek cikla iz svetovne književnosti); 4.) L. Pintar: VIII. zvezek »Zbornika«; 5.) dr. K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi, 10. snopič; 6.) Letopis za l. 1906.; 7.) dr. Fr. llešič: Hrvaška knjižnica. I. zvezek; 8.) XVIII. zvezek »Zabavne knjižnice«. Prve štiri knjige so za tisk dozorele. O ostalih štirih bosta odsek in odbor pravočasno sklepala.